MEDEK

AKREDİTASYON UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

MESLEKİ EĞİTİM AKREDİTASYON KURULU (MEK)

REV.03

AKREDİTASYON UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

MADDE 1 Dayanak

(1) Bu yönerge, MEDEK Tüzüğü ve MEK Mesleki Eğitim Akreditasyon Kurulu Yönetmeliği uyarınca hazırlanmıştır.

MADDE 2 Amaç

(1) Bu yönergenin amacı, MEDEK organı olarak MEK'in Yükseköğretimdeki önlisans programlarının akreditasyon süreçlerindeki uygulama esaslarını düzenlemektir.

MADDE 3 Kapsam

(1) Bu yönerge, MEK'in Yükseköğretimdeki önlisans programlarının akreditasyon süreçlerini kapsamaktadır.

MADDE 4 Tanımlar ve Kısaltmalar

Bu esaslarda geçen,

(a) MEDEK: Mesleki Eğitim Değerlendirme ve Akreditasyon Derneğini,
(b) MEK: Mesleki Eğitim Akreditasyon Kurulunu,
(c) ATK: Değerlendirici Aday Tespit Komisyonu,
(d) Genel Kurul: MEDEK Genel Kurulunu,
(e) Yönetim Kurulu: MEDEK Yönetim Kurulunu,
(f) Ölçütler: Yükseköğretim meslek yüksekokulu programlarının akreditasyonunda kullanılacak MEK Değerlendirme Ölçütlerini,
(g) Kurum: Akreditasyon için başvuru yapan programın bağlı olduğu yükseköğretim kurumunu,

ifade eder.

MADDE 5 MEK Akreditasyonunun Amaçları

(1) Programın MEK tarafından akreditasyonu gönüllülük esasına dayalıdır.
(2) MEK akreditasyonu ile programın öğretim kalitesinin yükseltilmesi ve sürekliliğine katkıda bulunulması amaçlanır. Bu çerçevede;
   (a) Başvuruda bulunan programdan değerlendirme ölçütlerini sağlayanların belirlenmesi,
   (b) Ölçütleri sağlayan programları ilan ederek toplumu, öğrenci adaylarını, öğrenci velilerini, ilgili eğitim-öğretim kurumlarını, ilgili dernek ve kuruluşları, olası işverenleri ve devlet kurumlarının bilgilendirilmesi,
   (c) Programın sürekli iyileştirilmesi ve yeni programların geliştirilmesi konularında yönlendiricilik yapılması,
   (d) İç kalite güvence sisteminin bir parçası olarak öğretim programının değerlendirilmesi ve çalışmalarının akreditasyon ve değerlendirme unsurlarını içerecek şekilde oluşturulması için yönlendirme yapılması,

   amaçlanmaktadır.

MADDE 6 Akreditasyon Başvurusu Yapabilecek Program ve Kurum

(1) Bünyesinde meslek yüksekokulu programı bulunan yükseköğretim birimi, programlarının akreditasyonu için değerlendirilme başvurusu yapabilir.

(2) Akreditasyon başvurusu yapılacak bir programın, başvuru tarihinden önce mezun vermiş olması gereklidir.
(3) Akreditasyon başvurusu yapılan bir program için kurumda ikinci öğretim de uygulanmaktaysa, bu programın değerlendirilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır.
  (a) Her iki programdan da mezun verilmiş ise, başvuru her iki program için ayrı ayrı yapılmalıdır.
  (b) Kurum, bu programın MEK ölçütlerini sağladığını hem birinci öğretim hem de ikinci öğretim için ayrı ayrı göstermek zorundadır.
(4) Programlarının MEK tarafından akreditasyonunu isteyen çok yerleşkeli bir kurumun birbirinden fiziki ve idari olarak anlamlı farklılıklar gösteren her bir yerleşkesindeki birim, değerlendirme sürecinde ayrı bir kurum olarak kabul edilecektir.

MADDE 7 Akreditasyona Başvuru Süreci

(1) Akreditasyon için ilk kez başvuran programlarda, aşağıdaki süreç izlenir.
  (a) Akreditasyon amacıyla, bir ya da daha fazla programı için ilk kez değerlendirme talep etmek isteyen bir kurum, bu isteğini yazılı olarak MEK 'e değerlendirmenin yapılacağı yıla özel belirlenen ve MEDEK web sayfasında ilan edilen takvime göre MEDEK portal üzerinden gerçekleştirir. Kurum, başvuru yapmak istediği programı belirtir ve MEDEK web sayfasında ilan edilen başvuru belgelerini portal aracılığıyla iletir.
  (b) MEK, akreditasyon başvurusu yapılan programların değerlendirilmeye alınıp alınamayacağını, değerlendirmeye alınabilecek program için belirlenen toplam akreditasyon ücretini ve ödeme koşullarını kuruma bildirir.
  (c) Kurumun akreditasyon talebi, MEK'in bildirimini ve koşullarını kabul ettiğine ilişkin sözleşmeyi imzalayarak MEK'e ulaştırması ile kesinleşir. MEDEK web sitesinde ilan edilen tarihe kadar sözleşmeyi göndermeyen kurumların başvuruları geri çekilmiş sayılır.
  (d) MEK, akreditasyon talebi kesinleşen program için değerlendirme takımı kurma çalışmalarına başlar. Takım; bir takım başkanı, en az iki değerlendirici ve bir öğrenci değerlendiriciden oluşur.
  (e) Kurum, akreditasyon talebi kesinleşen program için MEK tarafından belirlenmiş format ve içerikte bir özdeğerlendirme raporu hazırlar, her programa ilişkin özdeğerlendirme raporu ve eklerini MEDEK portala yükler.
  (f) Kurum tarafından gönderilen Özdeğerlendirme Raporu, MEK tarafından istenen biçim (formata) ve uygunluk bakımından incelenerek değerlendirilir ve sonuç, ilgili kuruma bildirilir.
  (g) Başvuran programın dosyası, Takım Başkanı tarafından ön değerlendirme formunda yer alan ölçütler çerçevesinde hem başvuru dosyası hem de açık kaynak (web sayfası, broşür, faaliyet raporu vb.) belgeler üzerinden değerlendirilir. Eğer başvuru dosyası yeterli özen ile hazırlanmamış ve eksik bilgiler yer alıyor ise, Takım Başkanının önerisi ve MEK onayı ile "Yeniden Başvuru" yapılmak üzere bir sonraki yıla başvuru aktarılabilir. Başvuru ücreti iadesi yapılmaz, bir sonraki yıl başvuruda sadece ücret farkı varsa başvuran kuruluştan tahsil edilir.
  (h) Programın değerlendirme süreci, kurum tarafından gönderilen özdeğerlendirme raporunun format bakımından uygun bulunması halinde başlatılır. Uygun bulunmayan özdeğerlendirme raporunun eksikliklerinin giderilmesi için akreditasyon süreç takviminde belirtilen tarihlere uygun olarak süre verilir,

eksiklikleri gidermemiş olan programın başvurusu kurumları tarafından geri çekilmiş sayılır. Mücbir sebeplerle MEK bu süreç ile ilgili takvimi yeniden düzenleme hakkına sahiptir.

(i) MEK aynı değerlendirme yılı içinde ikinci bir başvuru dönemini ve buna bağlı olarak ikinci bir değerlendirme takvimi belirleyebilir.

(j) Başvuru yapan program için sürecin yönetilmesine katkı sağlamak amacıyla MEK tarafından bir danışman atanabilir. Atanan danışman, program için oluşturulan değerlendirme takımında görev alamaz.

(2) Akreditasyon süresi dolan program için aşağıdaki süreç izlenir.

(a) MEK, akreditasyon süresi dolacak olan programın bağlı olduğu kuruma, akreditasyon süresinin dolmasına yakın ve akreditasyon süreç takvimine göre uygun başvuruyu ve hazırlığı yapacak şekilde bir hatırlatma yazısı gönderir.

(b) Bu tür programların başvuru işlemlerinde;

i. Akreditasyon süresi dolacak olan ve MEK tarafından genel değerlendirme ya da ara değerlendirme işlemi görecek program için değerlendirme talep etmek isteyen bir kurum, bu isteğini yazılı olarak MEK'e bildirir. MEK tarafından MEDEK web sayfasında ilan edilen "Akreditasyon Süreç Takvimine göre en az 11 ay kala "Akreditasyon Yenileme" başvurusu yapar. Kurum, bu yazıda hangi program için başvuru yapmak istediğini bildirir.

ii. Koşullu akreditasyon verilen program 1. yılın sonunda başvuru takvimine göre tekrar başvuru yaparak "*Öz Değerlendirme Raporu*" sunar. Rapor "2: Yetersiz" ve "3: Kabul Edilebilir" değerlendirmesi yapılan ölçütlere odaklı olarak hazırlanır. Kurum rapor ve eklerini MEDEK portaldaki ilgili alana yükler. Bir takım başkanı, en az iki değerlendirici ve bir öğrenci değerlendiriciden oluşan ekip, saha ziyaretine gider.

iii. **Kısa süreli akreditasyon** verilen program: akreditasyon süreç takvimine göre tekrar başvuru yaparak akreditasyon kararının verilmesini takip eden 6. ayın sonunda "*Öz Değerlendirme Raporu*" sunar. Rapor, "2: Yetersiz" ve "3: Kabul Edilebilir" değerlendirmesi yapılan ölçütlere odaklı olarak hazırlanır. Kurum rapor ve eklerini MEDEK portaldaki ilgili alana yükler. Bir takım başkanı, en az iki değerlendirici ve bir öğrenci değerlendiriciden oluşan ekip, saha ziyaretine gider.

(c) Akreditasyon süreleri dolan ve MEK'e başvurmayan program ile başvurusunu Madde 7(1)-c, 7(1)-g veya 7(1)-h uyarınca geri çekmiş sayılan program, MEK tarafından daha önce verilmiş olan akreditasyon süreleri sonunda akredite edilmiş program listesinden çıkartılır ve ayrı bir liste haline yayımlanır.

MADDE 8 Program Değerlendirme Takımı

(1) Değerlendirme sürecinde görev alacak takım, MEDEK tarafından belirlenen kurumsal esaslara uygun olarak oluşturulur. Bu takımın başkanlığı, mümkünse daha önce program değerlendirme süreçlerinde aktif görev almış ve bu alanda deneyim kazanmış değerlendiriciler arasından seçilen bir kişi tarafından yürütülür. Takım başkanı, değerlendirme sürecinin koordinasyonunu sağlamak ve değerlendirme raporunun bütünlüğünü temin etmekle sorumludur. Program değerlendiricileri ise, MEDEK'in oluşturduğu ve sürekli güncellenen değerlendirici havuzunda yer alan adaylar arasından seçilir. Bu seçimde, değerlendiricilerin ilgili program türüne ilişkin uzmanlığı, önceki görev deneyimleri ve MEDEK ölçütlerine hâkimiyet düzeyi dikkate alınır.

(2) Değerlendirme takımı; bir takım başkanı, en az iki değerlendirici ve bir öğrenci değerlendiriciden oluşur.
(3) Değerlendirme takım üyeleri belirlenirken,
  (a) İlgili kurumla olası bir çıkar çatışması ve/veya örtüşmesi,
  (b) Takım içi; kurumsal dağılım, akademik, öğrenci ve sektör temsil dengesi,
  (c) Program ve öğrenci değerlendiricilerinin ulaşım gereksinimleri,
  (ç) Değerlendiricilerin alandaki deneyim ve birikimleri,
  (d) İlgili kuruma danışman (mentör) olarak görevlendirilmiş olmama

  gibi konular göz önünde bulundurulur.
(4) Takım üyesi, başvuruda bulunan program ve üniversitenin mensubu olamaz.
(5) Takım üyesinin, değerlendireceği kuruluş ile herhangi bir çıkar ilişkisi olmadığına dair beyanda bulunması ve etik sözleşmeyi imzalaması istenir.
(6) Oluşturulan program değerlendirme takımı, ilgili kuruma MEK tarafından bildirilir, özdeğerlendirme raporu ve ekleri takım üyelerine MEDEK portal üzerinden ulaşıma açılır. Özdeğerlendirme raporu ve ekleriyle ilgili, takım başkanı ve üyeleri gerek duymaları halinde kurumdan ek bilgi ve belgeleri kendilerine iletmelerini isteyebilir.
(7) Başvuran program yöneticisi, kendilerini değerlendirmek üzere atanmış değerlendirici isimleri MEK tarafından bildirildiğinde; kabul edilebilir veya geçerli bir gerekçe belirterek değerlendirici isimlerine itiraz edebilir. Yapılan itiraz MEK tarafından değerlendirilerek nihai karar verilir.
(8) Takıma herhangi bir itiraz yoksa veya itiraz üzerine takıma son hali verilmişse; bu noktadan itibaren takımın kurumla olan tüm haberleşme ve düzenlemeler, takım başkanı ve programı yürüten birim yöneticisi veya yardımcısının ortak sorumluluğunda ve iş birliği ile yürütülür.

MADDE 9 Programların Değerlendirilmesi ve Ölçütlerin Yorumlanması

(1) Başvuruda bulunan programların değerlendirilmeleri, bu programların değerlendirme ölçütlerini sağlayıp sağlamadığını belirlemek için yapılır.
(2) MEK ölçütlerini kullanarak yapılan değerlendirmelerde genel olarak aşağıdaki temel tanımların kullanılması gerekmektedir:
  (a) *Program Öğretim Amaçları*: Program mezunlarının erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadeler.
  (b) *Program Öğretim Çıktıları*: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve davranışları tanımlayan ifadeler.
  (c) *Ölçme*: Program öğretim amaçları ve program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere, çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme süreci.
  (ç) *Değerlendirme*: Ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması süreci. Değerlendirme süreci, program öğretim amaçlarına ve program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli ve program iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır.
(3) Kurumlar, öğretim programlarındaki derslerin ve ders içeriklerinin seçimi ve düzenlenmesinde özgürdür. Bu düzenlemelerde niteliksel faktörler, AKTS, kredi, saat gibi niceliksel faktörlerden daha önemlidir. Öğretim programının ölçütlerde verilen genel ilkeleri ve koşulları sağlayıp sağlamadığı titizlikle kontrol edilmelidir.
(4) Öğretim yöntemleri ve bu yöntemlerin kullanımı ile öğrenme düzeyini belirleme yöntemleri sürekli gelişim göstermektedir. Bir derste ya da bir programın tümündeki

derslerde geleneksel bir öğretim yöntemi de kullanılsa ya da yenilikçi bir öğretim yöntemi de kullanılsa, program çıktılarına ulaşıldığından emin olmak için öğrenme düzeyi çağdaş ve en güvenilir yöntemlerle değerlendirilmelidir.

(5) MEK tarafından değerlendirilecek bir program, adında özel bir alan vurgulaması bulunsun ya da bulunmasın, temelde bir yükseköğretim programı olmalıdır; dolayısıyla, bir programın değerlendirilmesinde,
   (a) Program adındaki sözcükler ya da vurgulama ne olursa olsun, bir program olarak yeterli olması,
   (b) Programın ya da seçeneğinin adındaki alan vurgusunu yansıtması öncelikle göz önünde tutulmalıdır.

(6) Bir programın adı, programa özgü ölçütü bulunan bir ya da daha fazla programla ilişkili ise bu program ilgili tüm programların ölçütlerini de sağlamalıdır.

(7) MEK ölçütleri arasında programa özgü ölçütü olmayan bir programın akreditasyon başvurusunda, program ölçütünün bulunmayışı nedenine bağlı olarak MEK tarafından verilecek karar doğrultusunda, değerlendirme programa özgü herhangi bir ölçüt kullanılmadan yapılabilir.

(8) Ölçütlerde kullanıldığı şekli ile, "–meli" ve "–malı" ekleri, programların akredite edilmeleri için asgari düzeyde sağlanması beklenen ve tanımı açık zorunlulukları göstermektedir.

(9) İfadelerdeki "beklenir" sözcüğü, değerlendirmeyi etkileyebilecek daha az kısıtlayıcı öneriler için kullanılmaktadır.

(10) İfadelerdeki "–bilir" eki, "serbestlik tanıma" anlamında kullanılmaktadır.

MADDE 10 Program Değerlendirme Sürecinin Aşamaları

(1) Program değerlendirmeleri, aşağıdaki aşamalar izlenerek gerçekleştirilir.

a. Takım Üyelerinin Belirlenmesi

MEK tarafından her bir başvuru yapılan program için bu yönergenin 8. maddesine göre bir takım oluşturulur.

Takım üyelerinin görevleri MEK tarafından MEDEK portal üzerinden görevlendirmelerin tamamlanması sonrası, takım başkanının koordinatörlüğünde kendi içerisinde tanışma, çalışma takvimi belirleme, takım kurallarını oluşturma ve görev dağılımı yapmak üzere tanışma toplantısı düzenlenir.

b. Takım Üyelerinin Bireysel Çalışması

Özdeğerlendirme raporu, kurumun akreditasyon için başvurduğu programları, bu programların yürütülmesinde uygulanan süreçleri ve ilgili tüm akademik ve idari birimleri belli bir formatta açıklayan ve değerlendirilen kuruma ait bir tanıtım belgesidir. Özdeğerlendirme raporunun incelenmesi sırasında değerlendirme takımı üyelerince eksik görülen ya da yetersiz bulunan her türlü bilgi ve belge kurum ziyaretini beklemeden kurumdan istenir. Kurumlar, değerlendirilecek programlarının her birinden değerlendiriciler tarafından belirlenecek rastgele bir yöntemle seçilecek mezunların not dökümü belgelerini (transkript) ziyaret öncesi incelemeleri için değerlendirme takımına gönderir.

Her bir takım üyesi, tüm ölçütleri öncelikle bireysel olarak değerlendirir ve bireysel *"Program Değerlendirici Raporunu"* (PDR) hazırlar.

Değerlendiriciler, hazırladıkları bireysel Program Değerlendirici Raporunu takım tanışma toplantısında belirlenen takvime göre takım başkanına MEDEK portal üzerinden sunar.

Takım başkanı, değerlendiricilerden gelen PDR'lerin birleştirilmesi için sorumlu kişi olup ihtiyaç halinde bir veya birkaç üyeyi bu konuda görevlendirebilir.

Program Değerlendirici Raporlarının birleştirilmesi ile her bir ana ölçüt altında tüm değerlendiricilerin görüşlerini ve ortak bulgularını yansıtan birleştirilmiş "Program Değerlendiricisi Raporu" oluşturulur. Bireysel bulguların birleştirilmesi sürecinde, değerlendiricilerden gelen bilgileri içeren bireysel Program Değerlendiricisi Raporu MEDEK portalda muhafaza edilir.

c. Takım Ön Uzlaşım ve Saha Ziyareti Hazırlık Toplantısı

Takım çalışma takviminde belirlenen ön uzlaşım ve saha ziyareti hazırlık toplantısında birleştirilmiş Program Değerlendiricileri Raporunun ilk taslağı üzerinde takım üyeleri arasında uzlaşım sağlanır.

Her bir ölçüt için birleştirilerek oluşturulan güçlü yönler, iyileştirmeye açık alanlar ve saha ziyaretinde sorulması gereken sorular üzerinde, saha ziyaretinden önce bir toplantı (yüz yüze veya çevrimiçi) gerçekleştirilir. Bu konular, saha ziyaretine gidildiği ilk gün takım üyelerince yeniden gözden geçirilir ve netleştirilir.

d. Saha Ziyareti

Değerlendirme takımı, öz değerlendirme raporunu ve kurumdan istenen ek bilgi ve belgeleri incelemesinin yanı sıra, bir kurum ziyareti ve yerinde inceleme yapar. Kurum ziyaretinin değerlendirme takımı açısından üç amacı vardır:

i. Özdeğerlendirme raporunda yeterince açıklanamayacak faktörleri yerinde değerlendirmek. Örneğin, akademik ortam, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının motivasyonu, öğretim elemanlarının ve öğrencilerin sürekliliği ve kararlılığı, personel ve öğrencilerin niceliği ve niteliği, öz değerlendirme raporunda yazılı olarak belgelenmesi kolay olmayan diğer faktörler,
ii. Kurumun güçlü ve gelişmeye açık yanlarını belirlemesine yardımcı olmak,
iii. MEK değerlendirme ölçütlerinin sağlandığının kanıtı olarak kurum tarafından hazırlanan belge ve bilgileri incelemek, fiziksel olanakları yerinde görmek.

Saha ziyareti esnasında yapılacak temel faaliyetler sırası ile

- Açılış toplantısı,
- Görüşmelerin yapılması,
- Geri Bildirim Raporunun hazırlanması,
- Program Değerlendirici Raporu Puan Tablosunun hazırlanması ve
- Çıkış Bildirimi

şeklindedir.

Saha ziyareti sürecince elde edilen bulgulara bağlı olarak ana ölçütlere ilişkin "*güçlü yönler ve gelişime açık alan*" bulguları revize edilebilir.

Saha ziyareti sürecince hem "güçlü yönler ve gelişime açık alan" bulguları nihai hale getirilir hem de tüm ölçütlere ilişkin puanlama takım üyelerinin ortak görüşü ile Program Değerlendirici Raporu Puan Tablosuna kayıt edilir.

Değerlendirmede kullanılacak puan ve anlamları aşağıda belirtilmiştir;

1- Eksik: Bir ölçütün hiç karşılanmadığının bildirimidir. Program ölçütle uyum içinde değildir ve kurum tarafından bu ölçütün sağlanması için acil önlemler alınması gereklidir.

2- Yetersiz: Bir ölçütün çok az bir kısmı karşılanmış ve kurum tarafından bu ölçütün sağlanması ve düzeltilmesi için önlemler alınması gereklidir.

3- Kabul Edilebilir: Bir ölçütün kısmen karşılandığının bildirimidir. Program ölçütle tam uyum içinde değildir. Eksiklerin düzeltilmesi ve ölçütün daha kuvvetli bir şekilde sağlanması için önlemler alınması gereklidir.

4- İyi: Bir ölçütün karşılandığının korunması gerektiğinin bildirimidir.

5- Çok İyi: Bir ölçütün çok iyi karşılandığının, uygulamaların bir kısmının diğer kurumlar tarafından örnek alındığının ve/veya alınabileceğinin bildirimidir.

Tüm değerlendiricilerin bireysel puanları Program Değerlendirici Raporu Puan Tablosuna kayıt edilir. Her bir değerlendirici kendi puanını belirlemekte serbesttir. Ancak değerlendiricilerin verdiği puanlar arasındaki fark "2" den fazla olamaz. Takım üyelerinin puanlama konusunda tutarlı olması beklenir. Olası puanlama ihtilaflarındaki nihai karar takım başkanına aittir

Takımın akreditasyon kararına yönelik süreç takım başkanının sunduğu birleştirilmiş Program Değerlendiricisi Raporu takım puanı üzerinden verilir.

e. Saha Ziyaret Sonrası Nihai Rapor Çalışması

Kapanış toplantısında; hazırlanan nihai rapor üzerinden genel bir değerlendirme yapılarak özet bulgular başvuru yapan program yöneticilerine yazılı ve sözlü bir şekilde ifade edilir.

Kurumun +7 (yedi) gün yanıtı vermesi durumunda, sonradan sunulan bilgi ve belgeler dikkate alınarak rapora son hali verilir. Sunulan yeni kanıtlar ile gerekli durumlarda birleştirilmiş Program Değerlendirici Raporu Puan Tablosu revize edilebilir.

Değerlendirme Takımı Tarafından MEK'e Sunulacak Nihai Rapor Hazırlanması: Değerlendirme takımı +7 (yedi) gün yanıtı süresinden sonrasında Yedi (7) gün içinde, özdeğerlendirme raporunun içeriği, kurumdan talep edilen bilgi ve belgeler ve kurum ziyareti sırasında yapılan görüşmeler, görülen mekânlar, incelenen belgeler, edinilen bilgileri içeren bir raporu MEDEK portal üzerinden hazırlar ve MEK'e iletir.

MADDE 11 Değerlendirme Sürecinin Ayrıntıları

Bir programın ilk akreditasyonuna karar vermek ya da akredite olmuş bir programın genel ya da ara akreditasyon değerlendirmesini yapabilmek için ayrıntılı bir incelemeye gerek vardır. Bu tür bir inceleme, değerlendirme takımlarınca MEK tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür. Değerlendirme sürecinin ayrıntıları aşağıda verilmiştir.

(1) Akreditasyonun yenilenmesi için, her programın dört (4) yılı geçmeyen zaman aralıklarında ayrıntılı değerlendirmesi yapılmalıdır. "*Genel Değerlendirme*" olarak adlandırılan bu tür ayrıntılı değerlendirmeler, bir kurumun akredite olmuş tüm programları için MEK tarafından olabildiğince eş zamanlı yürütülür. Bu eş zamanlama, hiçbir programın dört (4) yıldan uzun bir süre değerlendirilmemesine yol açmayacak şekilde düzenlenir.

(2) Eğer bir programa akreditasyon verilmezse ya da verilmiş olan akreditasyon yapılan bir değerlendirme sonucunda kaldırılırsa, kurum bu karara itiraz edebilir ve ayrıntıları MEK İtiraz Yönergesinde verilen şekliyle hemen yeniden değerlendirme isteyebilir. Bu tür bir yeniden değerlendirme istemi MEK tarafından yerinde görülürse, MEK tarafından yapılacak yeniden değerlendirme ayrıntılı bir genel değerlendirme gibi olmalıdır.

(3) Bir önceki değerlendirmede bazı iyileştirmeye açık alanların (yetersiz ya da kabul edilebilir) saptanması, dönemsel genel değerlendirmeyi beklemeden bir ara değerlendirme yapılmasını gerektirir. Ara değerlendirmeler, yalnızca bir önceki genel değerlendirmede belirtilmiş iyileştirmeye açık alanlar (yetersiz ya da kabul edilebilir) ve kurumun bu yetersizlikleri giderme doğrultusunda aldığı önlemler ve gerçekleştirdikleri iyileştirmeler üzerinde odaklanır.

(4) Bir ara değerlendirme, bir önceki değerlendirmede belirtilmiş olan yetersizliklerin türüne bağlı olarak odaklanmış bir kurum ziyaretini içerir. Ancak bir ara değerlendirmede; ilgili kurum tarafından sağlanan bilgiler, belgeler ve/veya ziyaret sırasında edinilen bilgiler, belgeler, yapılan görüşmeler ve mekân ziyaretleri sırasında, değerlendirme ölçütleriyle ilgili bir önceki değerlendirmede belirtilmemiş yeni iyileştirmeye açık alanlar belirlenirse, bu yetersizlikler de değerlendirme raporunda yer alır, ancak akreditasyon kararını etkilemez.

(5) Değerlendirme takımının kurumu ziyaret tarihi, takım üyelerine ve kuruma uygun olacak şekilde MEK tarafından belirlenir. Ziyaret tarihi, kurumun yetkili yöneticisine (genellikle müdür ya da ilgili müdür yardımcısı) MEDEK portal veya e-posta yoluyla iletilir. Herhangi bir mücbir sebep olması durumunda ziyaret tarihi MEK tarafından değiştirilebilir, kurum MEK tarafından iletilen ziyaret tarihine uymakla yükümlüdür.

(6) Takımının saha ziyareti, MEK tarafından "MEDEK saha ziyaret programı" çerçevesinde hazırlanır ve ilgili taraflara iletilir. Ziyaret takımının ek bilgi, belge, görüşme ve inceleme istekleri ziyaret öncesinde takım başkanı ve ziyaret edilen kurumun yetkili yöneticisi ile birlikte yürütülür. Program değerlendiricilerinin ziyaret programına ilave olarak isteklerinin ayrıntıları ilgili programın yöneticisi (genellikle bölüm/program başkanı) ile değerlendirici arasında ortaklaşa planlanır, müdür ve takım başkanı bu konuda bilgilendirilir.

(7) Gözlemciler, değerlendirme takımlarına katılabilir.

(8) Yönetim, öğrenci hizmetleri, kütüphane, bilgisayar ve enformatik alt yapısı, diğer bölüm ve meslek yüksekokulları gibi akademik birimlerin desteği, vb. genel kurumsal işlevlere ilişkin konular, yalnızca değerlendirilen programlara verilen hizmetler açısından değerlendirmeye alınacaktır.

(9) Ziyaret bulgularının bildirimi;

(a) Değerlendirme takımı, kurum ziyaretinin son etkinliği olarak bulgularını içeren özet raporunu kurumun yetkilisine ve akademik personelinden oluşan gruba yazılı ve sözlü şekilde "*Çıkış Bildirimi*" olarak sunar.

(b) Çıkış bildirimi, programlara değerlendirmeye ilişkin süreçleri yansıtmalıdır. Temel ölçütler bazında güçlü yönler ile iyileştirmeye açık alanlar çıkış bildiriminde okunur.

(c) Ziyaret takımları, sözlü olarak sundukları çıkış bildirimini ve özet raporu çıkış görüşmesinin bitiminde yazılı olarak kuruma verir.

(d) Kurum, değerlendirme takımının bıraktığı yazılı iyileştirmeye açık alanlara (yetersizlik açıklamalarına) ziyareti izleyen yedi (7) günlük süre içinde yanıt verebilir. Bu süre içinde kurumdan MEK'e ve takım başkanına herhangi bir yanıt ulaşmaması, çıkış bildirimindeki tüm değerlendirmelerin kurumca kabul edildiği ve

bu değerlendirmelere kurumca itiraz hakkından vazgeçildiği anlamına gelir. +7 gün yanıt süreci, çıkış bildiriminin yapıldığı günün sonrasında başlar. Kurum akreditasyon karar sürecini hızlandırmak için +7 günlük süreyi beklemeden sunulan bulgular üzerinde "*itirazının olmadığı*" bilgisini yazılı olarak dilerse MEK'e iletebilir.

(e) Kurum tarafından verilecek +7 gün yanıtının öncelikli amacı, çıkış bildiriminde sunulan takım değerlendirmesinin dayandırıldığı bilgi ve izlenimlerdeki "*maddi hataları*" düzeltmektir. Ancak, kurum +7 gün yanıtında değerlendirme takımınca değerlendirme raporunun hazırlığında göz önünde bulundurulmak üzere ek bilgi de sunabilir. Çıkış bildirimlerine kurumlardan yanıt verildiği durumlarda, MEK her ne kadar esnek bir yaklaşım içinde olacaksa da genellikle akreditasyon kararlarını değerlendirilen programların ziyaret sırasındaki durumuna dayandıracaktır. Ancak, ziyaret sırasında saptanan iyileştirmeye açık alanlar (yetersizlikler), gerekli düzeltme ya da değişikliklerin ziyaret sonrası +7 gün içinde kararlaştırılmış, uygulanmaya başlanmış, yetkili yöneticilerce imzalanmış resmi belgeler ile kanıtlanmış olması ve iyileştirme etkilerinin görülmesi durumunda düzeltilmiş sayılır. Bir sorunu düzeltmeye yönelik bazı girişimlerde bulunulmuş ve bazı önlemler alınmaya başlanmış olmasına rağmen, bu önlemlerin etkilerinin tam olarak sonuç vermeye başlamadığı ya da yalnızca bazı iyi niyet işaretlerinin görüldüğü durumlarda, düzeltici önlemlerin (örneğin: yeni bir öğretim elemanının işe alınması işlemlerinin başlatılması, yeni bir ders etkinliğinin eklenmesi, ek mali kaynak ya da teçhizat planlanması) etkileri, MEK tarafından bir sonraki planlanmış ziyaret sırasında dikkate alınır.

(f) Her kurumun ziyaret sürecinin tamamlanması sonrasında, değerlendirme takımı, temel bulgularını ve akreditasyon önerilerini içeren bir taslak değerlendirme raporu hazırlar. Ziyaret edilen kurumdan çıkış bildirimine yanıt verilmesi durumunda, taslak rapor, kurumun +7 gün yanıtlarını ve bu yanıtlara ilişkin takım değerlendirmelerini de içerecek şekilde hazırlanır. Hazırlanan taslak rapor, takım başkanı tarafından MEK'e MEDEK Portal üzerinden sunulur. Tutarlılık ve yazım kontrolleri yapılan raporlar MEK değerlendirme takvimine göre MEK alan kurullarının incelemesine ve sonrasında MEK üyelerinin onayına sunulur. Onaylanan raporlar, kurumlara elektronik olarak MEDEK Portal üzerinden sunulan kesin raporlardır.

MADDE 12 Tutarlılık ve Yazım Kontrolleri

(1) Tutarlılık ve yazım kontrollerine ilişkin usul ve esaslar, MEK Tutarlılık Yönergesi ile belirlenmiştir.

MADDE 13 Akreditasyon Kararları

(1) Akreditasyon kararlarındaki yetki MEK'e aittir. Bu karar, ziyaret takımı tarafından MEK'e yapılan önerilere dayanılarak MEK tarafından alınır.

(2) MEK, programı niteliklerine göre sıralamaz. Program ya akredite edilir ya da edilmez. Akreditasyon kararı yalnızca bir sonraki değerlendirmenin türünü belirtir.

(3) Bir programın akreditasyonu, bir (1) ile dört (4) yıl arasında belirli bir süre için yapılır. Verilen bir akreditasyon kararı, Madde 16'da verilen koşullar oluşursa değerlendirme süresi içinde gözden geçirilebilir.

(4) MEK değerlendirilen programlar için aşağıdaki kararlardan birini alır.

(a) Tam Akreditasyon: Bir programın değerlendirilmesinde **"1: Eksik"** ve **"2: Yetersiz"** değerlendirmesi yapılmamış olması ve en az bir ölçütte **"(4): İyi"** veya **"(5): Çok İyi"** puanlaması yapılması halinde tam akreditasyon kararı verilir.

Tam Akreditasyon kararı dört (4) yıl geçerlidir. Tam akreditasyonun kesintisiz devamı için akreditasyonun geçerliliğin bitmesine bir yıl kaldığında yeniden akreditasyon başvurusu yapılmalıdır.

(b) Koşullu Akreditasyon: "**1: Eksik"** değerlendirmesi **yapılmamış olmasına** karşın, bir veya daha fazla ölçütte en az "**2: Yetersiz**" değerlendirmesi yapılmışsa, akreditasyon yalnızca iki (2) yıl için verilir. Ayrıca, bir programın genel değerlendirilmesinde "1: Eksik" ve "2: Yetersiz" değerlendirmesi yapılmamış olmasına karşın herhangi bir ölçütte "(4): İyi" veya "(5): Çok İyi" puanlaması yapılmamış ise akreditasyon yalnızca iki (2) yıl için verilir.

Meslek yüksekokulu akreditasyonun 2. (ikinci) yılında, MEK tarafından belirlenen takvime göre yeniden akreditasyon başvurusunda bulunabilir. Bir programa birbirini takip eden iki dönemden fazla koşullu akreditasyon verilemez.

İki (2) yıl süreli koşullu akreditasyon verilen programların akreditasyon geçerlik süresinin son yılı (ikinci yıl) içinde ziyarete dayalı ara değerlendirme yapılır. Ara değerlendirme, genel değerlendirme sırasında "**2: Yetersiz"** ve **"3: Kabul Edilebilir"** değerlendirmesi yapılmış ölçütlere odaklı olarak gerçekleştirilir. Eğer bu ölçütlerde ara değerlendirme sırasında herhangi bir iyileşme tespit edilemez ise programın akreditasyonu uzatılmaz. Bu karar itiraza açıktır.

Diğer taraftan, ziyarete dayalı ara değerlendirmede "**3: Kabul Edilebilir"** ve üstünde puanlama söz konusu olduğu durumda **Akreditasyon Süresi 2 yıl daha uzatılır.**

(c) Kısa Süreli Akreditasyon: Bir programın genel değerlendirmesinde herhangi bir ölçütte "**1: Eksik"** değerlendirmesi yapılmamış olmasına karşın, eğer ölçütlerin hiçbirinde "**(4)**" ve "**(5)"** puanlaması yapılmamış ise ve eksiklerin bir yıl içinde tamamlanabileceği öngörüldüğü durumda, bir (1) yıllık **"Kısa Süreli Akreditasyon**" statüsü verilir.

Meslek yüksekokulu akreditasyon kararının açıklanmasına müteakip ilk başvuru döneminde akreditasyon başvurusunda bulunmalıdır. Bir sonraki yıl ziyarete dayalı değerlendirme sonrasında eğer "**2**" puan alan ölçütler "**3**" ve üstüne dönerse Akreditasyon Süresi 3 Yıl daha uzatılır. Ölçütlerden bir kısmında **"2"** puan almaya halen devam ederse **"Koşullu Akreditasyon**" kararı verilir.

(d) Yeniden Başvuru: Akreditasyon yeniden başvurusu kararı, ilk kez veya genel değerlendirme yapılan bir programın değerlendirilmesi sonrasında, MEK ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların sağlanmadığı anlamına gelir. Başka bir anlatımla herhangi bir ölçütte **"1: Eksik"** değerlendirmesinin yapıldığını ifade eder. MEK akreditasyon konusundaki kararını, takım başkanının hazırladığı "Program Değerlendirici Raporu" ile ilgili Meslek Yüksekokulu'na iletir.

Akreditasyon Kararları Özet Tablosu

Akreditasyon Kararı	Tam Akreditasyon	Koşullu Akreditasyon	Kısa Süreli Akreditasyon
Akreditasyonun Toplam Süresi	4 Yıl	2 Yıl + (Ara Değerlendirme) 2 Yıl= 4 Yıl	1 Yıl + (Ara Değerlendirme) 2 veya 3 Yıl = 3 veya 4 yıl
Akreditasyon Kararı İçin Asgari Koşullar	Tüm ölçütler için puanlama en az 3, 4 veya 5 olabilir.	Bir programın genel değerlendirmesinde; herhangi bir ölçütte "1" değerlendirmesi yapılmamış olmasına karşın, bir veya daha fazla ölçütte en az "2" değerlendirmesi yapılmışsa, veya bir programın genel değerlendirilmesinde "1" ve "2" değerlendirmesi yapılmamış olmasına karşın herhangi bir ölçütte "4" veya "5" puanlaması yapılmamış ise bu karar verilir.	Bir programın genel değerlendirmesinde; herhangi bir ölçütte "(1)" değerlendirmesi yapılmamış olmasına karşın, ölçütlerin hiçbirinde "4" ve "5" puanlaması yapılmamış ise, bu karar verilir. Başka bir anlatımla tüm ölçütlerde 2 veya 3 değerlendirmesi yapılmışsa.
Ara Değerlendirme		2. yılın sonunda, "2" ve "3" puan alınan ölçütlere odaklı ara değerlendirme raporu sunulur. Bir başkan, en az iki değerlendirici ve bir öğrenci değerlendiriciden oluşan takım, ziyarete gider.	1. yılın sonunda "2" ve "3" puan alınan ölçütlere yönelik hazırlanan ara rapor sunulur. Bir başkan, en az iki değerlendirici ve bir öğrenci değerlendiriciden oluşan takım, ziyarete gider.
Bir Sonraki Akreditasyon Süreci	3. yılın sonunda yeniden akreditasyon için başvuru yapılır.	Eğer "2" puan alan ölçütler "3" ve üstüne dönerse, akreditasyon süresi 2 yıl uzatılır. Eğer halen "2" puan alan ölçütler var ise ikinci kez "Koşullu Akreditasyon" kararı verilir.	Eğer "2" puan alan ölçütler "3" ve üstüne dönerse, akreditasyon süresi 3 yıl uzatılır. Ölçütlerden bir kısmı "2" puan almaya devam ederse "Koşullu Akreditasyon" kararı verilir.

(5) Verilmiş olan akreditasyon süresi içinde MEK bir programın ölçütleri artık sağlamadığına dair bilgiler edinirse, bu bilgiler hemen kuruma bildirilir ve MEK'e otuz (30) gün içinde bir yanıt verilmesi istenir. Eğer kurumdan bir yanıt gelmezse ya da gelen yanıt MEK

tarafından uygun bulunmazsa, MEK gerekçeli iptal işlemlerini başlatabilir. Bu işlemler, gerekçeli iptalin uygulama nedenlerinin kuruma bildirilmesi ile başlar. Gerçek verileri belirlemek için bir kurum ziyareti düzenlenebilir. İptal nedenlerini gösteren bir belge hazırlanır, incelemesi ve otuz (30) gün içinde yanıtlaması için kuruma iletilir. Eğer kurumdan bir yanıt gelmezse ya da gelen yanıt MEK tarafından uygun bulunmazsa, akreditasyon iptal edilir. Bu karar, gerekçelerinin açıklaması ile kuruma hemen bildirilir. Bu iptal itiraza açıktır.

(6) YÖK veya kurumun kendi kararıyla bir programın kapatılması durumunda aşağıdaki işlemlerin yapılması koşuluyla bir programın akreditasyonunun kapatılma tarihine kadar geçerli olması MEK tarafından sağlanır;
   (a) Verilmiş olan bir akreditasyon süresi içinde kurumlar tarafından kapatılan bir programın akreditasyonu, kurumca verilecek bir raporun MEK tarafından kabul edilmesi koşulu ile kapatılma kararının bildiriminden kapatılma tarihine kadar geçerli sayılır.
   (b) Mevcut akreditasyon süresinin bitimini iki (2) yıldan fazla geçmeyen bir tarihte kapatılacak bir programın akreditasyonu, kurumca verilecek bir rapora dayanarak MEK tarafından verilecek "Sonlandırma" kararı ile kapatılma tarihine kadar bir (1) ya da en fazla iki (2) yıl uzatılabilir. Gerekli durumlarda MEK, bu kararı alabilmek için genellikle bir (1) gün süren ve yalnızca bir takım başkanı ve bir değerlendirici tarafından yapılacak kısa bir kurum ziyareti talep edebilir.

(7) MEK, uygun görülen programları akredite eder, akreditasyon kararlarını ve raporlarını ilgili kuruma bildirir, akreditasyon verilmiş programların listesini yıllık olarak hazırlar, arşivler ve kamuya açık olarak ilan eder. İki dönemli akreditasyon sürecine tabi olunan yıllarda Haziran/Temmuz aylarında akreditasyon kararı açıklanması durumunda akreditasyon statüleri bu programlardan ilgili akademik yılın bahar yarıyılında mezun olanlar için de geçerlidir.

(8) MEK tarafından değerlendirilen programlar için hazırlanan değerlendirme raporları uluslararası akreditasyon kuralları çerçevesince kamuya açık olarak paylaşılır. İlgili birim yöneticisinin talebi üzerine uluslararası akreditasyon kazanımlarının dışında kalmak koşulu ile istenen programların raporları gizli tutulabilir.

MADDE 14 Akreditasyon Kararlarının Kamuya Duyurulması

(1) MEK tarafından akreditasyon verilmiş olan programların güncel listesi, MEDEK internet sitesinde yayınlanır. Bu listede akreditasyon alan programların adları, verilen akreditasyonun süresi belirtilir.

(2) MEDEK internet sitesinde yayınlanacak akreditasyon verilmiş programların listesi için kullanılacak format ve açıklanacak bilgilerin ayrıntıları MEK tarafından belirlenir.

MADDE 15 İtiraz

(1) Programlar tarafından yapılacak itirazlara ilişkin usul ve esaslar, MEK İtiraz ve Şikayet Yönergesi ile belirlenmiştir.

MADDE 16 Değerlendirme Dönemi İçindeki Değişiklikler

(1) MEK tarafından akredite edilmiş bir programda gerçekleşen ve programın akreditasyon statüsünü etkileyebilecek;
   (a) Program Adı

(b) Öğretim Kadrosu
(c) Eğitim Amaçları
(d) Eğitim Programı İçeriği
(e) Öğrenciler
(f) Yönetim
(g) Kurum Altyapısı

vb. değişikliklerin MEK'e bildirilmesi kurum yetkilisinin sorumluluğudur.

(2) Akredite edilmiş bir programda gerçekleşen ve programın akreditasyon statüsünü etkileyebilecek önemli değişikliklerin kurumca ya da üçüncü bir tarafça MEK'e bildirilmesi üzerine bir değerlendirme süreci başlatılır. Bu değerlendirme sürecinde atılacak ilk adım, kurumun öne sürülenlere ya da kararlara yanıt verecek şekilde MEK'e bilgi vermesidir.

(3) Kurum tarafından sağlanan bilgilerin çok ayrıntılı olması gerekmez. Ancak, değişikliğin akredite edilmiş programa etkisinin değerlendirilebilmesi için yeterli ayrıntıyı içermelidir.

(4) MEK, kurum tarafından verilen bilgileri değerlendirerek halen geçerli olan akreditasyon kararında değişiklik gerekip gerekmediğine karar verir. Bu karar, değişiklikten etkilenen programın ilgili değerlendirme ölçütlerini sağlamayı sürdürüp sürdürmediğinin kesinlik derecesine bağlıdır.

(5) Akredite olmuş bir programdaki önemli değişiklik bildiriminin MEK'e ulaşmasından sonra, MEK başkanı kurum tarafından sağlanan bilgilerin kopyalarını iki MEK üyesine gönderir.

(6) MEK'in bu iki üyesinden kendilerine sağlanan bilgileri değerlendirmeleri ve önerilerini On (10) gün içinde MEK'e bildirmeleri istenir. Bu üyeler, MEK Sekreterliği aracılığı ile ek bilgi isteyebilirler. Yapılacak öneri ya değişiklikten etkilenen programın akreditasyonunun içinde bulunulan değerlendirme dönemi sonuna kadar uzatılması ya da değiştirilen programın akreditasyon statüsünü belirlemek amacıyla kurumdan bir yeniden ziyaret isteminde bulunmasının istenmesi şeklinde olabilir.

(7) MEK yapılan öneriyi değerlendirir ve kesin bir kararı zaman geçirmeden alır.

(8) Bu kesin karar, kuruma MEDEK tarafından hemen bildirilir.

(9) Yeniden ziyaret yapılmasının bir kurum tarafından reddedilmesi, söz konusu olan programın akreditasyonunun iptal nedenidir.

(10) Akredite olmuş programları bulunan kurumlarda programların kapatılması ve programların öğretim kadrosunda, altyapısında, organizasyonunda, kayıtlı öğrencilerinde ve diğer ilgili etmenlerinde olabilecek önemli değişiklikler hakkında MEK sürekli bilgilendirilmelidir. Eğer akredite edilmiş bir program kapatılırsa ve 13. Maddenin 5. Fıkrasındaki gerekler yerine getirilmezse bu programın MEK akreditasyonu kendiliğinden sona ermiş olur.

MADDE 17 Yönergede Değişiklik

(1) Bu yönerge üzerindeki değişiklik önerileri, MEK üyeleri ya da MEK tarafından görevlendirilecek *"Mevzuat Geliştirme ve Sürekli İyileştirme Komisyonu"* tarafından sunulabilir.

(2) Değişiklik önerilerinin yürürlüğe girişi, aksine özel bir durum yoksa sunum yılından bir sonraki yıldaki değerlendirme dönemidir.

(3) Akreditasyon süreçlerini etkilemeyecek düzeydeki maddi yazımsal düzenlemeler sonrası yapılan değişiklikler Yönetim Kurulunun yönergeyi onaylanmasına müteakip yürürlüğe girer.
(4) MEK tarafından hazırlanan öneriler, MEDEK Yönetim Kurulu'nun ilk toplantısının gündemine alınır ve karara bağlanır.

MADDE 18 Yürürlük

(1) Bu yönerge, bu madde dâhil 18 maddeden oluşmaktadır.
(2) Bu yönerge, MEDEK Yönetim Kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.
(3) Bu yönerge hükümlerini, MEK Başkanı yürütür.